

ingediend op **34** (2021-2022) – Nr. 2
29 maart 2022 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
uitgebracht door Arnout Coel

over het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma
2022

Documenten in het dossier:

34 (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Steven Vandeput.

Vaste leden:

Arnout Coel, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Philippe Muyters, Steven Vandeput;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Maurits Vande Reyde;
Celia Groothedde, Björn Rzoska;
Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:

Liesbeth Homans, Lorin Parys, Sarah Smeyers, Wilfried Vandaele, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Jo Brouns, Stijn De Roo;
Marino Keulen, Gwendolyn Rutten;
Mieke Schauvliege, Jeremie Vaneekhout;
Bruno Tobback.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

I.	Uiteenzetting door de minister-president	4
1.	Algemene situering	4
2.	Het Europees Semester 2022	4
3.	Het Vlaams Hervormingsprogramma 2022	4
3.1.	Algemeen	4
3.2.	De macro-economische ontwikkelingen.....	5
3.3.	Beleid en aanpak voor de belangrijkste economische, arbeids- marktgerelateerde en sociale ontwikkelingen en uitdagingen	6
3.3.1.	Begroting	6
3.3.2.	Arbeidsmarkt en onderwijs	7
3.3.3.	Ondernemerschap, concurrentie, digitalisering en innovatie	8
3.3.4.	Duurzaamheid, energie en mobiliteit.....	9
3.3.5.	Sociale bescherming en inclusie	9
3.4.	Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen	10
3.5.	Bijdrage structuurfondsen	10
3.6.	Betrokkenheid van de stakeholders	11
II.	Bespreking.....	11
	Gebruikte afkortingen.....	12
	Bijlage: zie dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

In de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie werd – conform artikel 10, §1, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën en artikel 84/1 van het Reglement van het Vlaams Parlement – op dinsdag 22 maart 2022 het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma 2022 voorgesteld door Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management. De minister-president maakte bij zijn uiteenzetting gebruik van een presentatie die terug te vinden is op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

I. Uiteenzetting door de minister-president

1. Algemene situering

Minister-president *Jan Jambon* acht het een goede zaak dat er naar aanleiding van de opmaak van het Vlaams Hervormingsprogramma 2022 opnieuw kan worden aangeknoopt met de uitstekende traditie om in het Vlaams Parlement een gedachtewisseling te hebben over het Europees Semester. Hij brengt daarbij in herinnering dat nog maar op 25 januari jongstleden in deze zelfde commissie een gedachtewisseling is doorgegaan met de European Semester officer, Xavier Vanden Bosch (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1135/1). Bij die gelegenheid kondigde de spreker reeds aan dat er opnieuw een Vlaams Hervormingsprogramma zou worden opgesteld. Het is dat ontwerp van hervormingsprogramma dat hij hier vandaag voorstelt.

2. Het Europees Semester 2022

Vooraleer het Vlaams Hervormingsprogramma 2022 toe te lichten, wil de minister-president kort het Europees Semester situeren, en wil hij uitleggen hoe het Vlaams Hervormingsprogramma daarin kadert. Hij legt uit dat het basisdoel van het Europees Semester erin bestaat om het economisch en begrotingsbeleid van de lidstaten af te stemmen op de EU-verplichtingen.

Het Europees Semester 2022 is, zoals de European Semester officer tijdens de hogergenoemde commissiebijeenkomst van 25 januari 2022 aangaf, een overgangsemester. Het belangrijkste verschilpunt met de klassieke semesters is dat het landverslag nog niet gepubliceerd is. Die publicatie is voorzien voor eind mei, samen met het ontwerp van landspecifieke aanbevelingen 2022. In juni keurt de Europese Raad vervolgens de landspecifieke aanbevelingen goed. De formele aanname gebeurt dan normaliter in juli door de Raad Ecofin.

3. Het Vlaams Hervormingsprogramma 2022

3.1. Algemeen

De minister-president komt dan tot het eigenlijke Vlaams Hervormingsprogramma 2022. De Vlaamse Regering schrijft zich vanzelfsprekend volledig in het kader van het Europees Semester in. Het huidige hervormingsprogramma is ondertussen al het elfde in de rij. Enkel vorig jaar werd er geen dergelijk hervormingsprogramma opgesteld, omdat toen alles in het teken stond van het Plan voor Herstel en Veerkracht.

Het Vlaams Hervormingsprogramma 2022 volgt de richtlijnen van de Europese Commissie en bestaat uit zes delen. Er is een inleidend deel met een aantal boodschappen, waaronder de vraag aan de Europese Commissie om niet enkel meer landspecifieke maar ook regiospecifieke aanbevelingen te publiceren. Op die manier moet Vlaanderen er nog meer maatgericht mee aan de slag kunnen gaan. In een tweede deel wordt aan de hand van een aantal indicatoren de macro-

economische situatie in Vlaanderen beschreven. Deel drie is veruit het belangrijkste hoofdstuk. Het biedt een antwoord op de landspecifieke aanbevelingen 2019, 2020 en 2021 en heeft aandacht voor de Vlaamse projecten in het kader van het nationaal Plan voor Herstel en Veerkracht. In het vierde deel wordt de Vlaamse governance inzake duurzame ontwikkelingsdoelstellingen beschreven. Het vijfde deel gaat over de structuurfondsen. En in het zesde deel, ten slotte, wordt dieper ingegaan op de betrokkenheid van de Vlaamse stakeholders, waaronder ook de betrokkenheid van het Vlaams Parlement. In dat verband wijst de minister-president erop dat het Vlaams Parlement in de Belgische context het enige parlement is dat actief betrokken wordt in het kader van de opmaak van het hervormingsprogramma.

Verder spreekt het voor zich dat Vlaanderen sterk blijft inzetten op dialoog met de Europese Commissie. Zo vond op 24 en 25 februari laatstleden de gebruikelijke fact-finding mission plaats. Die Vlaamse betrokkenheid werpt ook duidelijk haar vruchten af. Zo kan er een toename van regionale statistieken en van verschillen in de landverslagen worden vastgesteld.

Beginnend bij het tweede van de zes delen, zal de minister-president kort toelichting geven bij de verschillende delen van het Vlaams Hervormingsprogramma.

3.2. De macro-economische ontwikkelingen

Jan Jambon legt uit dat het tweede deel van het Vlaams Hervormingsprogramma gewijd is aan een overzicht van de macro-economische situatie in het Vlaamse Gewest. Dit gebeurt aan de hand van de voornaamste indicatoren, waaronder een aantal van het online dashboard Vlaamse Veerkracht.

Wat de economische groei betreft (slide 2) kan de minister-president melden dat deze volgens de meest recente prognoses dit jaar hoger zou uitvallen dan het geval was voor de covidcrisis. In het Vlaamse Gewest zou men immers uitkomen op een groei van zo'n 2,8 procent. Hierbij dient echter wel opgemerkt te worden dat er bij deze groeivoorzichten nog geen rekening gehouden is met de impact van de oorlog in Oekraïne en al wat daar komt bij kijken.

Wat de werkzaamheidsgraad van de bevolkingsgroep van de 20- tot 64-jarigen betreft (slide 3), heeft de Vlaamse Regering de doelstelling geformuleerd om een werkzaamheidsgraad van 80 procent te halen. Momenteel is men daar nog zo'n 5 procentpunt van verwijderd. Zoals mag blijken uit de grafiek op slide 3 doet Vlaanderen het behoorlijk goed in Europees en Belgisch verband.

Vlaanderen blijft daarnaast ook specifiek aandacht hebben voor de werkzaamheidsgraad binnen de kansengroepen (slide 4). Voor wat bijvoorbeeld de 55-plussers betreft, werd er in de periode 2010-2020 grote vooruitgang geboekt. De Vlaamse Regering zet dus volop in op de activering van die kansengroepen.

Inzake onderwijs (slide 5) wil minister-president Jambon van de gelegenheid gebruikmaken om terug te kijken op de doelstellingen die richtinggevend waren in het kader van de Europa 2020-strategie. Qua vroegtijdig schoolverlaten heeft Vlaanderen behoorlijk wat vooruitgang geboekt. De cijfers gingen van 9,6 procent in 2010 naar 6,7 procent in 2020, waarmee Vlaanderen in EU-perspectief goed scoort. Idem voor het percentage van 30- tot 34-jarigen met een diploma hoger onderwijs. In 2020 haalde Vlaanderen daar al 50 procent, tegenover 44,9 procent in 2010. Zowel Vlaanderen als België scoren op dit vlak ver boven het Europees gemiddelde.

Voor wat onderzoek en ontwikkeling betreft (slide 6), heeft Vlaanderen de ambitie om door te stoten tot de top vijf van meest innovatieve kennisregio's in Europa. De jarenlange investeringen in O&O werpen duidelijk hun vruchten af. Zo bedroeg de O&O-intensiteit in 2019 3,35 procent, wat gerust een historische prestatie genoemd mag worden. In een ranking van de meest innovatieve regio's in Europa kwam Vlaanderen dan ook al op de tweede plaats, na Zweden.

Voor armoede gebruikt Vlaanderen de structurele Europese indicator van het risico op armoede of sociale uitsluiting (slide 7). Volgens de EU-SILC-enquête (EU-Statistics on income and living conditions) stelde zich in 2020 voor zo'n 13 procent van de inwoners van het Vlaamse Gewest een risico op armoede of sociale uitsluiting. Dat cijfer ligt een heel stuk lager dan enkele jaren geleden het geval was (15 à 16 procent in de periode 2011-2015), en ligt ook flink veel lager dan het gemiddelde in België (19 procent) en in de EU27 (22 procent). De minister-president geeft daarbij grif toe dat elk procent er vanzelfsprekend nog één teveel is, maar de evolutie gaat toch duidelijk in de goede richting.

3.3. Beleid en aanpak voor de belangrijkste economische, arbeidsmarkt-gerelateerde en sociale ontwikkelingen en uitdagingen

Minister-president Jambon komt dan tot het derde en meest centrale deel in het Vlaams Hervormingsprogramma. In vijf hoofdstukken wordt ingegaan op de maatregelen die de Vlaamse Regering neemt in het kader van de landspecifieke aanbevelingen en wordt ingegaan op de Vlaamse projecten in het kader van het nationaal Plan voor Herstel en Veerkracht. Hij zal voor elk hoofdstuk focussen op de essentie, het is immers niet de bedoeling om hier in detail in te gaan op alle maatregelen.

Met de maatregelen die vervat liggen in het Vlaams Hervormingsplan 2022 toont de Vlaamse Regering dat ze voluit zal blijven investeren in een ambitieus en coherent (internationaal) beleid. De Vlaamse Regering is een investeringsregering en Vlaanderen blijft daarnaast ook het doorvoeren van structurele hervormingen hoog in het vaandel voeren.

3.3.1. *Begroting*

Het eerste hoofdstuk van het derde deel heeft betrekking op de Vlaamse begroting. Wat dat betreft, moge het duidelijk zijn dat de Vlaamse Regering er resoluut voor kiest om de overheidsfinanciën opnieuw gezond te maken. Met 900 miljoen euro aan besparingsmaatregelen tegen 2024, komt de Vlaamse Regering haar belofte na om het begrotingstekort tegen 2024 te halveren.

Vanzelfsprekend wordt daarbij de relance niet gefnuikt en blijft men investeren in de toekomst. Het relanceplan Vlaamse Veerkracht, goed voor 4,3 miljard euro, draagt daartoe bij. De crisis wordt ook aangewend om hervormingen voor te bereiden en effectief door te voeren. Zo wordt er gewerkt aan een Vlaamse uitgaven-norm, die de houdbaarheid van de overheidsfinanciën in alle omstandigheden moet garanderen, moet zorgen voor stabiliteit in het beleid, en eventuele ad-hocbijsturingen moet afremmen. Inzake het onder controle houden van de kosten van de vergrijzing en de langdurige zorg, gebeurt er een evaluatie van de uitgaven in het kader van de Vlaamse begrotingsprognoses en de meerjarenraming.

Verder heeft Vlaanderen in het kader van het Plan voor Herstel en Veerkracht ook de uitgaventoetsingen (spending reviews) opgenomen, en meer specifiek de Vlaamse Brede Heroverweging. Die laatste was overigens de eerste overheidsbrede oefening in haar soort. Ze beoogde een grondige doorlichting van alle uitgavenposten en, waar relevant, kostendekkingsgraden binnen de Vlaamse begroting. De minister-president benadrukt dat het hierbij niet om een eenmalige oefening ging,

maar dat een en ander integendeel moet leiden tot een structurele verankering van beleidsevaluaties en uitgaventoetsingen in het beleids- en begrotingsproces.

3.3.2. *Arbeidsmarkt en onderwijs*

In het tweede hoofdstuk van het derde deel van het Vlaams Hervormingsprogramma gaat het over arbeidsmarkt en onderwijs.

– Arbeidsmarkt

Voor wat de arbeidsmarkt betreft, benadrukt de Vlaamse Regering haar ambitie om in deze legislatuur 120.000 Vlamingen extra aan de slag te krijgen als onderdeel van het pad naar een werkzaamheidsgraad van 80 procent. Om hiertoe te komen zet de Vlaamse Regering in op een brede activering van werkzoekenden en niet-beroepsactieven en op een ambitieus leer- en loopbaanbeleid.

In dat verband benadrukt minister-president Jan Jambon dat een effectief Vlaams activeringsbeleid veronderstelt dat men binnen het federale kader de nodige ruimte krijgt voor een asymmetrisch beleid op maat van de gewesten. In het kader van de nationale werkgelegenheidsconferentie werden in juni 2021 door de Vlaamse Regering in totaal 29 voorstellen bezorgd aan de Federale Regering. Het gaat dan onder andere over de criteria in functie van de beschikbaarheid van werklozen voor een passende job, opleiding, tijdelijke werkloosheid enzovoort. Een aantal van die voorstellen worden momenteel technisch uitgewerkt in het kader van de Interministeriële Conferentie Werk, en zouden binnenkort tot concrete resultaten moeten leiden.

Als antwoord op de landspecifieke aanbevelingen en om de eigen Vlaamse ambities te bewerkstelligen, neemt de Vlaamse Regering een waaier van maatregelen. Zo onder andere: de jobbonus, de gemeenschapsdienst voor langdurig werklozen, het actieplan Vijf voor Taal, het individueel maatwerk enzovoort. Daarnaast nam de Vlaamse Regering ook heel wat maatregelen inzake opleiding en loopbaan. Zo is er het VESOC-akkoord 'Alle hens aan dek' en het actieplan Levenslang Leren. Vlaanderen investeert ook in een competentieprognosemodel dat de nood aan competenties, de verwachte tekorten en surplussen gedetailleerd in kaart brengt. Vlaanderen zet ook verder in op STEM via het STEM-actieplan 2030.

– Onderwijs

Inzake onderwijs zet Vlaanderen in op het verbeteren van de prestaties en inclusiviteit van de onderwijs- en opleidingsprogramma's. Diverse maatregelen kaderen in deze ambitie. Zo werd bijvoorbeeld de koalatest ingevoerd om de kennis van het Nederlands te verhogen, werd het Leesoffensief opgestart en worden de taalstimulerende activiteiten nu ook verdergezet tijdens de zomervakantie. Om de kwaliteitszorg van scholen te ondersteunen en de onderwijskwaliteit te versterken zullen vanaf het schooljaar 2023-2024 de Vlaamse toetsen worden ingevoerd. Het decreet Leersteun zal het M-decreet vervangen. Ook wordt er extra aandacht geschonken aan de optimalisatie van de nieuwe gelijke onderwijskansencyclus in het buitengewoon basisonderwijs en het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs. Tevens wordt er ingezet op de professionalisering van de leraren, onder andere via de 'bijsprong'.

De Vlaamse Regering zet ook sterk in op het aanmoedigen van de ontwikkeling van vaardigheden. Dit onder meer via duaal leren en de Edusprong voor volwassenen. Ook in het kader van het Plan voor Herstel en Veerkracht werden er maatregelen genomen. Zo werd het Voorsprongfonds Hoger Onderwijs goedgekeurd, dat het Vlaamse hoger onderwijs sterker, flexibeler en digitaler zal maken.

Daarnaast werd ook de Digisprong ingevoerd, om een inhaalbeweging te maken op het vlak van digitalisering van leren en lesgeven in het leerplichtonderwijs.

3.3.3. *Ondernemerschap, concurrentie, digitalisering en innovatie*

De minister-president komt dan tot het derde hoofdstuk van het Vlaams Hervormingsprogramma, over ondernemerschap, concurrentie, digitalisering en innovatie.

– Ondernemerschap en concurrentie

De voorbije twee jaar stonden in het teken van het ondersteunen van de economie en het vermijden van faillissement van gezonde ondernemingen door de gevolgen van de coronacrisis, en het ondersteunen van een succesvolle doorstart. Te dien einde werden laagdrempelige steunmaatregelen ontwikkeld. Ook werden er instrumenten ingezet om de solvabiliteit van de Vlaamse ondernemingen te herstellen.

Om handelaars te helpen bij de digitale transformatie, werd het e-commerceplan 'Het internet. Ook uw zaak' gelanceerd. En met het actieplan 'Werk aan de winkel' legt Vlaanderen de focus op het stimuleren van innovatie in de detailhandelssector.

Ook de uitrol van 5G in Vlaanderen is hier belangrijk. Na de toekenning van de 5G-rechten door de federale overheid, zal die uitrol gerealiseerd kunnen worden. En in het kader van het Plan voor Herstel en Veerkracht wordt verder ook ingezet op snellere vergunnings- en beroepsprocedures.

– Innovatie

Voor wat innovatie betreft, wijst de minister-president erop dat, zoals hoger reeds gezegd, de bedrijfsuitgaven voor O&O in Vlaanderen sinds 2010 meer dan verdubbeld zijn. De O&O-bestedingen van kleine ondernemingen (dat wil zeggen ondernemingen tot vijftig werknemers), zijn zelfs meer dan verdrievoudigd. Het innovatiebeleid in Vlaanderen slaagt er dus steeds meer en beter in om ook kleinere bedrijven te bereiken.

Ook in het kader van het Plan voor Herstel en Veerkracht wordt sterk ingezet op innovatie. Zo wordt er onder andere een extra impuls gegeven aan onderzoek en ontwikkeling inzake drie thema's, te weten: digitalisering, duurzaamheid en zorg. Nog in dit kader, wordt het O&O-instrumentarium verbreed naar kleine bedrijven toe. Ook wordt er verder gefocust op waterstofeconomie.

– Digitalisering

Minister-president Jan Jambon benadrukt dat digitale transformatie een van de zeven speerpunten is van het relanceplan Vlaamse Veerkracht, waarbij de Vlaamse Regering mikt op een groeistrategie die van Vlaanderen een leidende en toonaangevende data-economie en samenleving moet maken. De beoogde digitale transformatie steunt op drie horizontale basispijlers: het valoriseren van data als grondstof, het focussen op de overheidsdienstverlening zelf, en de ontwikkeling van digitale talenten. Deze drie pijlers vormen de rode draad doorheen de verschillende relance-initiatieven voor digitale transformatie. Vlaanderen rolt in dat verband trouwens ook specifieke beleidsagenda's uit rond artificiële intelligentie en cybersecurity, telkens met eigen meerjarige budgetten.

3.3.4. *Duurzaamheid, energie en mobiliteit*

Het voorlaatste hoofdstuk van het kerndeel van het Vlaams Hervormingsprogramma gaat over de thema's duurzaamheid, energie en mobiliteit.

– Duurzaamheid

Voor wat betreft duurzaamheid, wijst de minister-president erop dat de Vlaamse Regering de ambitie heeft uitgesproken om tegen 2030 koploper te zijn in Europa inzake circulaire economie. Te dien einde ontwikkelt Vlaanderen momenteel diverse actieplannen, zoals bijvoorbeeld het preventieprogramma Circulair Bouwen en het uitvoeringsplan voor Lokaal Materialenbeheer. Via het actieprogramma VAPEO wordt ingezet op ecologische ontsnippering. Een aantal maatregelen kaderen ook in het Plan voor Herstel en Veerkracht, onder andere het investeringsproject Recyclagehub en de Blue Deal.

– Energie

In het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma zijn daarnaast ook een aantal beleidsmaatregelen inzake energie terug te vinden. Het gaat dan bijvoorbeeld over het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030, het Vlaams Klimaatfonds, en de renovatie van het gebouwenpatrimonium met onder andere Mijn Verbouwpremie, de invoering van een EPC-labelpremie enzovoort.

– Mobiliteit

Inzake mobiliteit investeert de Vlaamse overheid in duurzame transportinfrastructuur en -modi. Vlaanderen zet sterk in op de modal shift, onder andere via investeringen in de fiets- en de binnenvaartinfrastructuur. Om de mobiliteitsuitdagingen efficiënt aan te pakken wordt jaarlijks ook een geïntegreerd investeringsprogramma opgesteld, dat een overkoepelend overzicht biedt van de investeringen van alle entiteiten, en dit over de verschillende vervoersmodi heen. In 2021 werd er ook geïnvesteerd in de elektrificatie van de busvloot van De Lijn. In het kader van het Plan voor Herstel en Veerkracht heeft Vlaanderen ook investeringen in fietsinfrastructuur opgenomen, naast onder andere de realisatie van bijkomende operationele semipublieke en publieke laadpunten.

3.3.5. *Sociale bescherming en inclusie*

Minister-president Jan Jambon komt dan tot het laatste hoofdstuk van deel 3 van het Vlaams Hervormingsprogramma, waarin het gaat over sociale bescherming en inclusie.

Hij wijst er in dat verband op dat de Vlaamse Regering sterk blijft inzetten op het verbeteren van de sociale bescherming en de inclusie. In het relanceplan Vlaamse Veerkracht wordt ook ingezet op het versterken van het mentaal welbevinden en de sociale cohesie in de samenleving.

Diverse belangrijke maatregelen werden op dit domein reeds genomen. Zo zet de Vlaamse Regering met het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding in op een aantal prioritaire overheidsbrede en geïntegreerde strategische doelstellingen om kinderarmoede te bestrijden, de zelfredzaamheid van mensen te verhogen, de risico's om in armoede terecht te komen te beperken en te voorzien in een kwaliteitsvolle, leefbare en gezonde omgeving voor iedereen. Met het Plan Samenleven wil de Vlaamse overheid lokale besturen efficiënter en effectiever ondersteunen, op basis van duidelijke doelstellingen en welomschreven acties, teneinde het samenleven in diversiteit tot een succes te maken. Ook wordt er geïnvesteerd in toegankelijke

en kwalitatieve jeugdinfrastructuur, zodat meer kinderen en jongeren kunnen rekenen op waardevolle ontmoetingsplekken in hun directe omgeving.

3.4. Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Een van de nieuwe elementen in het kader van het Europees Semester is de opname van de Sustainable Development Goals (SDG's). Bijgevolg komt ook dit thema nu aan bod in het Vlaams Hervormingsprogramma, en dan met name in het vierde deel ervan.

Op 26 november 2021 keurde de Vlaamse Regering de vierde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling goed. Hiermee zet ze verder in op een duurzame samenleving met Visie 2050 als langetermijnkompas en Vizier 2030 als focus. Naast de opvolging van de doelstellingen uit Vizier 2030 via indicatoren die elk jaar worden gemonitord, wordt voor de uitvoering van de vierde Vlaamse Strategie voor Duurzame Ontwikkeling ook ingezet op zeven transitieprioriteiten.

Deze zijn:

- Circulaire economie
- Leven, leren en werken in 2050
- Industrie 4.0
- Samen leven in 2050
- Mobiliteit
- Energie en klimaat
- Omgeving voor de toekomst

Nog in dat verband heeft Vlaanderen een sterke governance uitgebouwd, gebaseerd op de methodiek van transitie management en multi-level governance. De European Semester officer toonde onlangs zijn tevredenheid over de governance van Vlaanderen met betrekking tot de SDG's. Het moge duidelijk zijn dat overheden heel wat hefboomen in handen hebben om de SDG's te helpen verwezenlijken.

3.5. Bijdrage structuurfondsen

De minister-president komt dan tot het voorlaatste deel van het Vlaams Hervormingsprogramma, waar traditioneel wordt ingegaan op de bijdrage van de structuurfondsen.

Het Vlaamse ESF-programma 2021-2027 werd eind 2021 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Begin dit jaar werd het ingediend bij de Europese Commissie. Met een totaalbedrag van 374 miljoen euro worden vijf prioriteiten nagestreefd: toegang tot de arbeidsmarkt, sociale inclusie, levenslang leren, investeren in werkbare jobs en een inclusieve arbeidsmarkt, en sociale innovatie.

Voor de periode 2021-2027 ontvangt Vlaanderen daarnaast ook 505 miljoen euro aan middelen uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Het nieuwe EFRO-programma werd thematisch geconcentreerd op de doelstelling van een slimmer en groener Europa.

Wat betreft REACT-EU, kan Vlaanderen rekenen op 115 miljoen euro. Naast de middelen voorzien binnen de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht, worden ook de REACT-EU-middelen ingezet om het VESOC-akkoord 'Alle hens aan dek' te realiseren. Daarnaast dragen de REACT-EU-middelen bij tot een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie. Hiervoor werden er vier nieuwe oproepen gelanceerd: innovatieve transitie, digitale transitie in de cultuursector, groene transitie en circulaire economie.

3.6. Betrokkenheid van de stakeholders

In het zesde, afsluitende, deel van het Vlaams Hervormingsprogramma, wordt het belang benadrukt dat de Vlaamse Regering hecht aan het vergroten van het draagvlak voor het Europees Semester.

Binnen Vlaanderen is het Europees Semester structureel ingebed in het Voorzitterscollege van de Vlaamse overheid, en wordt het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma toegelicht in het Vlaams Parlement en aan de sociale partners via het VESOC-overleg. De daaruit voortkomende input wordt meegenomen in het definitief hervormingsprogramma, dat normaliter volgens plan zal worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 1 april eerstkomende.

Op nationaal niveau draagt het Vlaams Hervormingsprogramma bij tot het Belgische Nationaal Hervormingsprogramma.

Op Europees niveau wordt het Vlaams Hervormingsprogramma vertaald in het Engels en bezorgd aan de voorzitters van de Europese Commissie, de Europese Raad, het Europees Parlement, het Comité van de Regio's en het Europees Economisch en Sociaal Comité. Het wordt ook gepubliceerd op de webpagina van de Vlaamse vertegenwoordiging bij de Europese Unie.

II. Bespreking

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij het Vlaams Hervormingsprogramma 2022.

Steven VANDEPUT,
voorzitter

Arnout COEL,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

Ecofin	Economic and Financial Affairs
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EPC	energieprestatiecertificaat
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU27	Europese Unie 27 lidstaten (vanaf 1 januari 2007)
koala	kleuteronderwijs luistervaardigheid
M-decreet	decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
O&O	onderzoek en ontwikkeling
REACT-EU	Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe
SDG	Sustainable Development Goal
STEM	Science, Technology, Engineering and Mathematics
VAPEO	Vlaams Actieprogramma Ecologische Ontsnippering
VESOC	Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité